

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om fordonstekniska krav på fordonståg med bruttovikt över 64 ton;

TSFS 2018:40

Utkom från trycket
den 5 april 2018

beslutade den 23 mars 2018.

VÄGTRAFIK

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 4 kap. 12 § trafikförordningen (1998:1276) och beslutar följande allmänna råd.

Inledande bestämmelser

Syfte

1 § De fordonstekniska kraven på fordonståg med bruttovikter över 64 ton omfattar

1. statisk stabilitet,
2. dynamisk stabilitet,
3. spåravvikelse på rak väg,
4. parkeringsbroms,
5. färdbroms,
6. kopplingsanordning,
7. motoreffekt och drivlina, och
8. start i motlut.

2 § Bestämmelserna i dessa föreskrifter avseende områden som inte omfattas av harmoniserade regler gäller inte fordonstågs utrustning och konstruktion som är

1. lagligen tillverkad eller satt på marknaden i en annan medlemsstat inom EU eller i Turkiet, eller

2. lagligen tillverkad i ett EFTA-land som har undertecknat EES-avtalet.

Bestämmelserna ska däremot gälla i de fall polis eller bilinspektör kan visa att utrustningen eller konstruktionen av fordonståget inte uppnår en säkerhetsnivå som är likvärdig med den som garanteras genom dessa föreskrifter.

¹ Se Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

Definitioner

3 § De beteckningar som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner, förordningen (2001:651) om vägtrafikdefinitioner samt Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2009:59) om fordonsuppgifter i vägtrafikregistret.

I dessa föreskrifter används dessutom följande begrepp med nedan angiven betydelse.

spåravvikelse avvikelse i sidled mellan den styrande axeln och någon av de följande axlarna på fordonet eller fordonståget

Tillämpningsområde

4 § Dessa föreskrifter ska tillämpas på fordonståg vars bruttovikt överstiger 64 ton. Föreskrifterna ska dock inte tillämpas på fordonståg som transporterar odelbar last.

5 § De ECE-reglementen samt ISO- och SIS-standarder som avses i dessa föreskrifter är följande:

ECE-reglemente 13, ändringsserie 8 Enhetliga bestämmelser för godkännande av fordon i kategori M, N och O med avseende på bromsning

ECE-reglemente 111, ändringsserie 2 Enhetliga bestämmelser för godkännande av fordon i kategori N och O med avseende på stabilitet mot vältning

SS 3658, utgåva 2 Vägfordon – Bromsanpassning av tunga fordonskombinationer med pneumatiska bromssystem – Provningsmetoder med rullbromsprovare

ISO 14791:2000, utgåva 1 Vägfordon – Tunga fordonskombinationer och ledade bussar – Provningsmetoder för sidostabilitet

ISO 18868:2013, utgåva 1 Vägfordon – Dragkopplingar för fordonskombinationer – Hållfasthetsprovning

Genomförande av prov, simuleringar och beräkningar

6 § Vid prov, simuleringar och beräkningar för kontroll av kraven enligt dessa föreskrifter ska de fordon som ingår i fordonståget vara lastade till högsta tillåtna bruttovikt med den lastutbredning och den tyngdpunktshöjd som avses vid färd.

Säkerhetskrav

Statisk stabilitet

7 § De fordon som ingår i fordonståget ska klara minst ett av följande krav på vältstabilitet vid test enligt ECE-reglemente 111:

1. Vridbordsprov: Fordonen ska klara en vridbordsvinkel på minst 19,6 grader åt båda hållen.

2. Beräkning av stabilitetsgränsen: Fordonen ska klara en sido-acceleration på minst 3,5 meter per sekundkvadrat (m/s^2).

Gränsvärdena får underskridas om fordonen är utrustade med ett stabilitetssystem för vältning som förhindrar att fordonen överskrider den beräknade stabilitetsgränsen under färd.

Dynamisk stabilitet

8 § Fordonståget ska i en hastighet av 80 km/h klara att utföra tester enligt avsnitt 7.5 och 7.6 i ISO 14791:2000 eller motsvarande förfarande med följande gränsvärden:

1. Maximal bakåtförstärkning av girvinkelhastigheten får inte överskrida en faktor på 2,4.

2. Dämpningen ska vara minst 0,15.

Spåravvikelse på rak väg

9 § Fordonståget får ha en maximal spåravvikelse på 0,4 meter vid körning på en rak vägsträcka på minst 1 000 meter där vägens tvärfall är minst 5 procent.

Parkeringsbroms

10 § Parkeringsbromsen på dragande fordon med en högsta tekniskt tillåtna tågsvikt över 64 ton ska hålla fordonståget stilla när det är parkerat på torrt väglag i en backe med 12 procents lutning. Med torrt väglag avses en friktionskoefficient på 0,8.

Färdbroms

11 § Om ett eller flera fordon som ingår i fordonståget inte har fungerande elektroniskt bromssystem och automatisk bromsanpassning ska följande krav vara uppfyllda:

1. Bromssystemets fördröjning får inte överskrida 0,6 sekunder för hela fordonståget från aktivering.

2. Fordonens bromskapacitet ska uppfylla kraven enligt ECE-reglemente 13 med ett gränsvärde på minst $4,5 m/s^2$.

3. Bromsanpassning ska genomföras på fordonen.

Allmänna råd

Bromsanpassning kan genomföras enligt standarden SS 3658:2 eller motsvarande förfarande.

Kopplingsanordning

12 § Fordonstågets kopplingsanordningar ska uppfylla kraven i Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2009:17) om hopkoppling av bil och släpvagn.

Allmänna råd

Beräkningar för prestandavärden för sammankoppling av fordon kan utföras enligt ISO 18868:2013, eller motsvarande förfarande.

Framkomlighetskrav

Motoreffekt och drivlina

13 § Ett fordon med högsta tekniskt tillåtna tågvikt över 44 000 kg ska uppfylla kravet på 5 kW per 1 000 kg enligt punkt 5.1 i del C i bilaga 1 till kommissionens förordning (EU) nr 1230/2012 av den 12 december 2012 om genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 661/2009 avseende krav för typgodkännande av vikter och mått för motorfordon och släpvagnar till dessa fordon och om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/46/EG. För den del av tågvikten som överstiger 44 000 kg men inte 64 000 kg krävs 2 kW per 1 000 kg.

Fordonståget ska klara att hålla en hastighet på minst 70 km/h i 1 procents motlut.

Start i motlut

14 § Ett fordonståg med en bruttovikt över 64 ton ska uppfylla något av kraven på start i motlut:

1. Punkt 4.1 i del C i bilaga 1 till kommissionens förordning (EG) nr 1230/2012. Väglaget ska ha en friktionskoefficient på 0,8.

2. De drivande axlarna ska belastas av minst 20 procent av fordontågets sammanlagda bruttovikt.

Undantag

15 § Transportstyrelsen får meddela undantag från dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft den 1 maj 2018.

På Transportstyrelsens vägnar

JONAS BJELFVENSTAM

Omar Bagdadi
(Väg och järnväg)